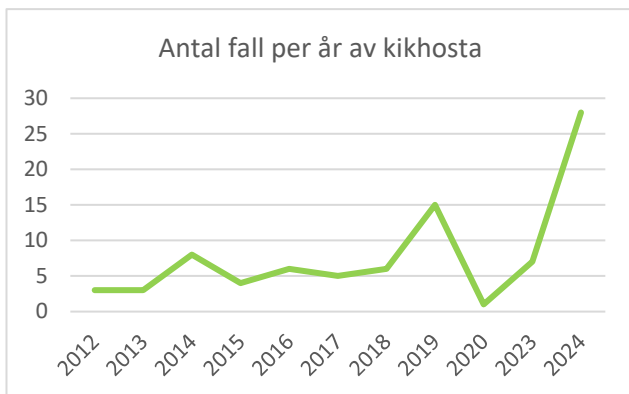

Kikhosta

Det pågår en stor spridning av kikhosta i Sverige. Nationellt har totalt 1 998 fall rapporterats hittills, varav 152 fall bland barn under 1 år. I Örebro län har 28 fall rapporterats i år, varav 7 barn, 2 av dessa under 1 år. Förekomsten av kikhosta varierar mellan åren och ökad spridning sker ofta under sensommaren och hösten, och vanligtvis ses en ökning var tredje till femte år.

Kikhosta är en mycket smittsam luftvägsinfektion som ger en långvarig och besvärlig hosta. Infektionen börjar i typiska fall som en förkylning med hosta, ibland feber. Efter någon eller några veckor tilltar hostan, kommer attackvis och blir intensivare och ger hostattacker med kikningar. Det är en mycket allvarlig och ibland livshotande sjukdom för de allra yngsta spädbarnen.

Vaccin mot kikhosta ingår i det nationella barnvaccinationsprogrammet sedan 1996. Vaccinet ger ett gott skydd mot sjukdom (80–85 %) efter tre vaccinationsdoser vid 3, 5 och 12 månaders ålder. Skyddet är dock inte långvarigt, effekten avtar gradvis efter cirka fem år. Påfyllnadsdos ges vid 5 år och i årskurs 8–9.

För att skydda de nyfödda barnen upp till tre månader rekommenderas även gravida vaccination från graviditetsvecka 16. Vaccinet ska ges i god tid före beräknad förlossning. Skyddseffekten för spädbarn genom vaccination av modern under graviditet är 80 procent vid 0–2 månaders ålder. Ny vaccination vid varje graviditet krävs för att åstadkomma denna skyddsnivå.

Mycoplasma

Under hösten rapporteras en kraftig ökning av antalet fall av mycoplasma i hela landet, så även i vår region. Mycoplasmainfektion orsakas av bakterien Mycoplasma. Infektionen angriper luftvägarna och orsakar heshet, långdragen hosta, feber och huvudvärk. Ungefär 10% av de som insjuknar drabbas även av lunginflammation och i åldersgruppen 20–30 år är mycoplasma-infektion den vanligaste orsaken till lunginflammation.

Mycoplasmainfektioner brukar öka i förekomst vart 4-5:e år. Eftersom infektionen inte är anmälningspliktig finns ingen riktigt bra nationell statistik över tid. Utifrån den aktuella

Smittskydd & Vårdhygien Region Örebro län			
Sekreterare	Jenny Holmkvist	Tfn 019 - 602 11 30	jenny.holmkvist@regionorebrolan.se
Adress: Smittskyddsenheten, USÖ, 701 85 ÖREBRO, Fax: 019 - 12 74 16, E-post smittskydd@regionorebrolan.se			
Smittskyddsläkare	Gunlög Rasmussen	Tfn 019 - 602 35 81	gunlog.rasmussen@regionorebrolan.se
Bitr. Smittskyddsläkare 50 %	Lisa Vennberg	Tfn 019 - 602 72 03	lisa.vennberg@regionorebrolan.se
Bitr. Smittskyddsläkare 25 %	Johanna Furberg	Tfn 019 - 602 35 41	johanna.furberg@regionorebrolan.se
Smittskyddssjuksköterska, avd chef	Angelica Skeppstedt	Tfn 019 - 602 98 01	angelika.skeppstedt@regionorebrolan.se
Smittskyddssjuksköterska	Annika Dahlqvist	Tfn 019 - 602 98 02	annika.dahlqvist@regionorebrolan.se
Smittskyddssjuksköterska 50 %	Vakant		
Epidemijsjuksköterska	Anne Lennell	Tfn 019 - 602 34 43	anne.lennell@regionorebrolan.se
Stramaordförande	Anja Rosdahl	Tfn 019 - 602 11 57	anja.rosdahl@regionorebrolan.se
Adress: Vårdhygien, USÖ, 701 85 ÖREBRO, Fax: 019 - 12 74 16 E-post vardhygien@regionorebrolan.se			
Samord. hygiensjuksköterska	Annethe Thegel	Tfn 019 - 602 20 43	annethe.thegel@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska 50 %	Kersti Wallin	Tfn 019 - 602 11 99	kersti.wallin@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Ann-Sofi Mattsson	Tfn 019 - 602 23 21	ann-sofi.mattsson@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Ann-Sofie Gustavsson	Tfn 019 - 602 10 38	ann-sofie.gustavsson@regionorebrolan.se
Hygiensjuksköterska	Maria Stenegård	Tfn 019 - 602 52 88	maria.stenegard@regionorebrolan.se
Hygienläkare 35 %	Johanna Furberg	Tfn 019 - 602 35 41	johanna.furberg@regionorebrolan.se
Hygienläkare 50 %	Åsa Beraki	Tfn 019 - 602 46 50	asa.beraki@regionorebrolan.se
Hygienläkare (MRB-team)	Charlotta Hellbacher	Tfn 019 - 602 34 42	charlotta.hellbacher@regionorebrolan.se

situationen med en kraftigare topp än ett vanligt "mycoplasmaår" har dock Folkhälsomyndigheten bildat en arbetsgrupp för att se över möjligheterna kring datainsamling och eventuella åtgärder.

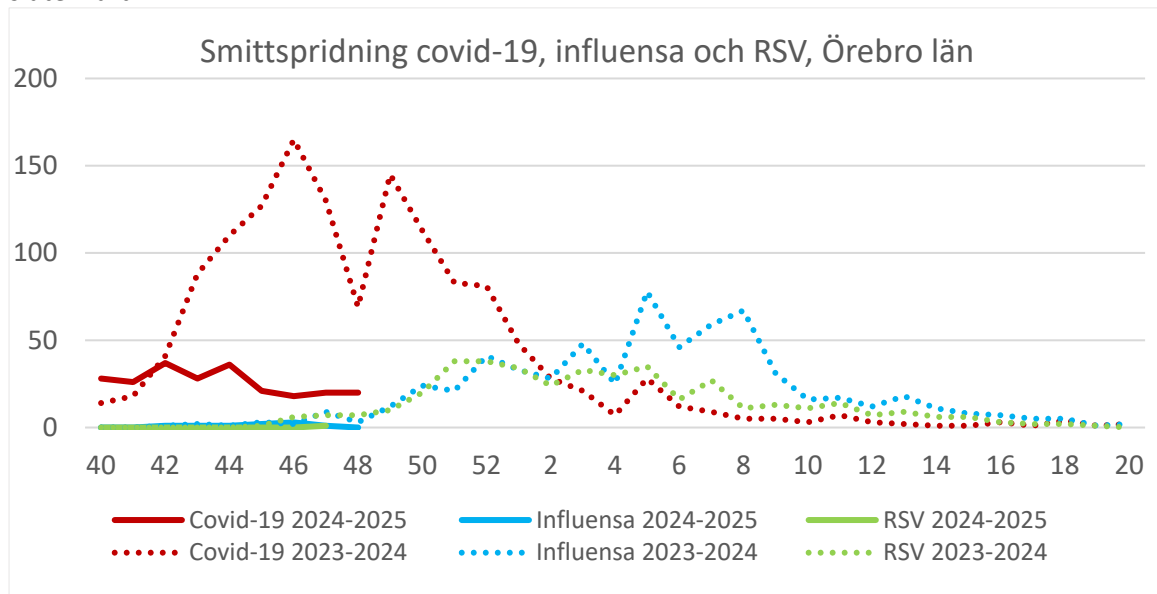
Säsongsvirus covid-19, influensa och RS

Smittspridningen av covid-19 pågår fortsatt. Den senaste femveckorsperioden har visat en nedåtgående trend nationellt, och antalet bekräftade fall/vecka i vår region har också legat på en lägre nivå jämfört med tidigare under hösten. Utifrån mönstret tidigare år kan vi dock förvänta oss en ökning närmsta månaderna då smittspridningen brukar vara som högst under sen höst och vinter.

I Sverige och globalt dominerar fortfarande undergrupper till omikronvarianten JN.1. Den vanligaste tillhör gruppen som benämns KP.3, och den näst vanligaste XEC. Vaccineffekten mot allvarlig sjukdom bedöms som tidigare vara god för de varianter som cirkulerar.

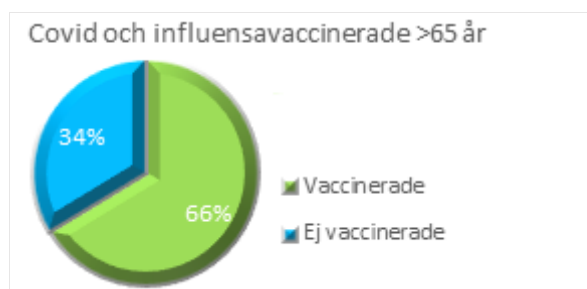
Smittspridningen av influensa är hittills på en låg nivå och vi har ännu inte nått starten för säsongens epidemi. En majoritet av de hittills bekräftade fallen för säsongen har varit influensa A. Vår region har nåtts av de första fallen av influensa, där personerna varit såväl utlands- som inhemskt smittade.

Även smittspridningen av RS-virus är hittills på en låg nivå och är inte riktigt igång. RS-virus är inte en anmälningspliktig sjukdom utan rapporteras frivilligt från cirka 30 laboratorier och sjukhus i Sverige där statistiken baseras på rapportering av prover tagna från patienter i både öppen- och slutenvård.

Höstens vaccinationsinsats

Höstens vaccinationsinsats mot covid-19 och säsongsinfluensa startade 15 oktober och pågår fortfarande. Personer som är 65 år eller äldre, gravida, eller personer som tillhör en medicinsk riskgrupp, rekommenderas vaccination inför höst- och vintersäsongen. Hittills har cirka 66 procent av personer 65 år eller äldre vaccinerat sig.

Folkhälsomyndigheten arbetar med ett regeringsuppdrag där man ser över rekommendationen om samvaccination mot covid-19 och influensa, för att personer i riskgrupp ska vara så väl skyddade som möjligt mot allvarlig sjukdom.

Mpox

Sedan hösten 2023 rapporteras en ökning av mpox fall i Demokratiska republiken Kongo och utbrottet har spridits till flera grannländer i Afrika, främst Burundi och Uganda. Enstaka fall har nyligen rapporterats från Zambia.

Det finns två olika typer av apkoppsvirus, klad 1 och klad 2, som i sin tur delas upp i klad 1a och 1b samt klad 2a och 2b. Sedan 2022 pågår även en global smittspridning av mpox klad 2b. Smittvägar är framför allt från person till person, via nära fysiska kontakter inklusive sexuella kontakter.

WHO har beslutat att spridningen av sjukdomen mpox ska klassas som ett internationellt hot mot människors hälsa. Med anledning av den pågående smittspridningen av mpox i Afrika har Folkhälsomyndigheten tagit fram rekommendationer för resenärer till de områden där smittspridning pågår. [Rekommendationer till resenärer](#) samt [vägledning inför ställningstagande till vaccination](#).

Marburg

Den 27 september rapporterade WHO, via Rwandas hälsoministerium, ett utbrott av Marburg i Rwanda. Marburg är en ovanlig sjukdom (filovirus) som orsakar blödarfeber (hemorragisk feber). Sjukdomen sprids via saliv och urin från fladdermus och har hög dödlighet. Fall har sen tidigare endast rapporterats från ett fåtal länder. Risken för att marburg ska spridas i Sverige är mycket låg.

Källan till det aktuella utbrottet är kopplat till exponering för fladdermöss i en grotta. Fram till den 15 november, har 66 fall konstaterats, varav 15 dödsfall och 51 fall tillfrisknat. De flesta fallen har inträffat bland exponerad sjukvårdspersonal. Inga nya fall har hittats under de senaste 14 dagarna och om inga nya infektioner uppstår innan 20 december kan utbrottet deklarerats över av Rwanda.

Hemvändardokument och råd inför resa se [Marburg \(Viral hemorragisk feber\) – Smittskydd Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

Strama

Antibiotika räddar liv och är en förutsättning för att vi ska kunna bedriva den sjukvård vi gör idag. Felaktig och överdriven användning av antibiotika gör att bakterier i allt snabbare takt blir motståndskraftiga. Detta innebär att fler infektioner blir svåra att behandla.

Vårdhygien och lokala Strama i Region Örebro län vill tillsammans med andra organisationer och myndigheter uppmärksamma vikten av att skydda antibiotikan. Region Örebro län uppmärksammar europeiska antibiotikadagen den 18 november genom information i våra kanaler som Facebook och digitala skärmar. Antibiotikasmart Sverige är ett projekt som syftar till att stödja alla i samhället att agera antibiotikasmart – individer, verksamheter och beslutsfattare på olika nivåer.

Under hösten har ett intensivt planeringsarbete pågått för att regionen som helhet ska kunna ansluta till projektet AntibiotikaSmart Sverige och nu är regionens samtliga vårdcentraler och tre sjukhus anmälda. En kick-off planeras i början av december, med fortsatt arbete efter årsskiftet och med en förhoppning om att regionen kommer ha några verksamheter som blivit certifierade som AntibiotikaSmarta redan under 2025.

Julhälsningar från Smittskydd & Vårdhygien

